

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Gada balva "Lielais loms" – vērtēšanas procesā 2
- Zivju mīlotāja kalendārs 2
- Iespējas iegūt jaunas un papildināt esošās zināšanas ... 4
- ES atbalsts – piekrastes LEADER grupām 5
- "Unda" – joprojām eksportspējīgs uzņēmums 6

■ Carnikavas novada XV Nēgu svētki nosvinēti! 7

AKTUALITĀTES

PAR CARNIKAVAS NĒGU SVĒTKIEM – 7. UN 8. LPP

Foto: Jānis Kravals

RĪGĀ NOTIKS STARPTAUTISKA JŪRAS PĒTNIECĪBAS KONFERENCE

Latvija ir ICES jeb Starptautiskās jūras pētniecības padomes dalībvalsts jau 22 gadus, un tās konference šogad tiks organizēta Rīgā no 19. līdz 23. septembrim. Parasti šādos pasākumos piedalās ap 600 zivsaimniecības zinātnieku.

ICES (*International Council for the Exploration of the Sea*) jeb Starptautiskā jūras pētniecības padome ir starptautiska organizācija, kas attīsta zinātni un sniedz zinātniskus padomus, lai nodrošinātu jūru ilgtspējīgu izmantošanu. Organizāciju veido Ziemeļatlantijas okeāna reģiona 20 valstis, tai skaitā 18 Eiropas valstis, kā arī ASV un

Kanāda. Latvija ir ICES dalībvalsts kopš 1937. gada, tā atjaunoja dalību padomē 1993. gadā. ICES tika izveidota 1902. gadā.

ICES izveidots tīkls ar vairāk nekā 4000 zinātniekiem no 350 jūras pētniecības institūtiem. Ik gadu 1600 zinātnieku piedalās padomes darbā. ICES ir nevalstiska organizācija, kuras galvenais mērķis ir palielināt zināšanas par jūras vidi un tās resursiem, un izmantot šīs zināšanas, lai sniegtu zinātniski pamatotus padomus dažādām jūras resursu pārvaldības iestādēm. Sadarbojoties ar citām starptautiskām pētnieciskajām organizācijām, ICES pētījumi tiek veikti arī Arktikā, Vidusjūrā un Melnajā jūrā. Organizācijas mērķis ir izveidot zināt-

niskus pamatus, kas ļauj nodrošināt jūras ekosistēmu integrētu izpratni. ICES attīsta šo izpratni, koordinējot jūras un piekrastes monitoringu, un sniedz padomus starptautiskām komisijām un valdībām attiecībā uz jūras politiku un pārvaldību. Viens no galvenajiem ICES klientiem ir Eiropas Komisija, kurai ik gadu tiek sniegts atzinums par pieļaujamajām nozvejām vairāk nekā 100 zivju krājuma vienībām Atlantijas okeāna ziemeļdaļas areālā, tai skaitā Baltijas jūrā. ICES zinātniskie padomi balstās uz padomes darbu grupās, kurās piedalās dažādu valstu zinātnieki, un veiktajiem krājumu novērtējumiem.

► 2. lpp.

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds

ZIVSAIMNIECĪBAS TĪKLS

◀ 1. lpp.

ICES darba grupu darbā piedalās arī Latvijas zinātnieki. Katru gadu ICES sniedz rekomendācijas pieļaujamajiem nozveju apjomiem svarīgākajām Baltijas jūras zivju sugām – mencai, reņģei, brētliņai un lasim, regulāri izvērtē jūras resursu starptautiskos daudzgadu pārvaldības plānus un izstrādā zinātniskos pamatus jaunu pārvaldības plānu izveidei.

ICES aktīvi sadarbojas arī ar dažādām vides organizācijām, tai skaitā HELCOM (Helsinku Komisija). Ir or-

ganizētas vairākas kopīgas darba grupas, piemēram, Baltijas jūras integrētā novērtējuma darba grupa. Vairākas darba grupas un sanāksmes tika veiktas Jūras struktūrdirektīvas ieviešanai Eiropas Savienības dalībvalstīs. Tāpēc organizācijas rīkotās zinātniskās konferences piesaista ne tikai zivsaimniecības, bet arī vides speciālistus.

Jaunāko zinātnisko sasniegumu izplatībai zinātnieku vidū, kā arī citām ar zivsaimniecību un vidi saistītajām, ieinteresētajām personām ir ļoti nozīmīgas ICES ikgadējās zinātniskās kon-

ferences, kas tiek rīkotas organizācijas dalībvalstīs. ICES Statūtos konferences rīkošanas kārtība starp dalībvalstīm nav reglamentēta. Parasti kāda no dalībvalstīm piesakās organizēt konferenci, kad pagājis pietiekami ilgs laiks no iepriekšējās konferences rīkošanas šajā valstī, tāpēc šo gadu skaits tuvojas ICES dalībvalstu skaitam. **ZI**

Georgs Korņilovs, Dr. biol., Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamenta vadītājs

AKTUALITĀTES

GADA BALVA "LIELAIS LOMS" – VĒRTĒŠANAS PROCESĀ

Vasarā aktīvi noritējis darbs, apkopojot pieteikumus zivsaimniecības gada balvai "Lielais loms". Šogad pieteikumu saņemts mazāk, jo nozarei klājas visai grūti, tomēr pretendenti visās nominācijās ir pieteikti un pašlaik tiek analizēti.

Atgādinām, ka šogad balvas patsniegs šādās nominācijās: "Gada zvejas/akvakultūras uzņēmums", "Gada uzņēmums zivju apstrādē", "Jauns un

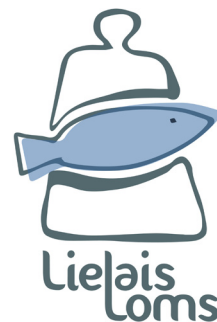
daudzsološs nozarē", "Ieguldījums zivsaimniecības popularizēšanā", "Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā".

Uzņēmumu atbilstību konkursa kritērijiem vērtē kā Zemkopības ministrijas, Lauku atbalsta dienesta, zinātniskā institūta "BIOR" un Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkla speciālisti, tā pārstāvji no Zivsaimniecības vietējām rīcības grupām, piekrastes zvejniecības, akvakultūras un zivju produktu pārstrādes uzņēmumiem.

Iesniegto pieteikumu izvērtēšana noslēgsies 12. septembrī, kad vērtēšanas rezultātus iesniegs zemkopības ministram apstiprināšanai.

Laureātu apbalvošana plānota gada nogalē. **ZI**

Ilze Rūtenberga-Bērziņa, LLKC sabiedrisko attiecību vadītāja

ŪDENSTILPES

ZIVJU MĪĻOTĀJA KALENDĀRS

Esi sveicināts, zivju mīļotāj, rudeni! Ir pienācis laiks ievākt ražu. Ja lauksaimnieki šogad sūdzas par pārmērīgu ūdens daudzumu, tad zivsaimniekus tas tikai priecē, jo šogad nav bijis jābažījās par sausumu un zivju slāpšanu pārliecīga karstuma dēļ.

Rimzātu audzētavā

Gaidot rudeni, mani ceļi veda uz Rendas pusi, kur Rimzātu saimniecībā strādā Valdis Kancāns ar savu ģimeni, trijātā apsaimniekojot 270 ha spoguļvirsmas dīķu platības. Šī saimniecība ir saglabājusies vēl no kolhozu laikiem, arī pats saimnieks Kazdangas tehnikumu beidzis kā zivsaimnieks, viņš šeit strādā jau kopš 20. gs. 70. gadu otrās puses. Tātad pieredze gadu laikā sakrāta liela, un diezgan bieži mūsu sarunā dzirdami salīdzinājumi, kā zivis audzēja un saimniecībā saimniekoja padomju gados, kad zivsaimniecības nozare bijusi vispelnošākā tautsaimniecības nozare kolhozā, un kā saimniecībā klājas tagad.

Šobrīd Rimzātu audzētava tirgū realizē ap 30 tonnām karpju. Saimniecība saimnieko četru vasaru ražošanas ciklā. Tādējādi karpas tiek realizētas no 2–3 kg dzīvsvarā. Interesanta šī saimniecība ir ar to, ka lielākā daļa zivju audzēšanas procesa notiek dabiskā ceļā, proti, pamatā tiek izmanto-

Sākoties rudens salnām, siltūdens zivīm barošana tiek pārtraukta, foreles turpina barot, līdz ūdens temperatūra nokrītas līdz 8 °C. Protams, samazinoties ūdens temperatūrai, pakāpeniski jāsamazina izbarojamās barības daudzums. Lai veiksmīgi noritētu ziemošana, runājot par siltūdens klasiskajām dīķa zivīm, piemēram, karpām, jāņem vērā tas, ka vasarā karpai galvenais ir ūdens platība un siltums, bet ziemā – neaizsalstošais ūdens slānis dīķī vismaz 1,5 m, pastāvīga, lēna, ar skābekli bagāta ūdens caurtece, un dīķis ar iespējami mazu organikas klātbūtni. Ja vasarā gānību dīķī maksimālais zivju blīvums uz spoguļvirsmas ha ir līdz 2 tonnām, tad pareizi izveidotā un sagatavotā ziemošanas dīķī zivju blīvums var būt 20 tonnas un ļoti optimālos apstākļos – vairāk.

Kā jau teicu iesākumā, rudens ir ražas laiks, un lielākais notikums zivsaimniecībā ir nozveja. Tā parasti notiek septembra beigās, oktobrī un novembra pirmajās dekādēs.

Ziemā dīķis runā, tāpēc, to pavērojot, saimnieks pamanīs izmaiņas. Tikai ziemā dīķis runā klusāk, tas taču guļ!

ta dabiskā dīķa barības bāze, nedaudz piebarojot ar graudiem, lai, pēc saimnieka vārdiem, dabūtu karpai treknumiņu klāt. Pārrunājām arī par rudeni veicamajiem darbiem.

▶ 3. lpp.

Dīķu apsaimniekotājs Valdis Kancāns (no kreisās) un raksta autors Raivis Apsītis

◀ 2. lpp.

Katrā saimniecībā atkarībā no tās lieluma darbi tiek sakārtoti tā, lai nozveja līdz ar pirmajiem saliemi jau būtu beigusies.

Ziemošanas dīķu sagatavošana

Ziemošanas dīķi tiek turēti tukši visu vasaru, pirms ūdens uzpildīšanas un zivju ielašanas dīķis tiek izplauts un zāle izvesta. Ir viedoklis, ka ziemošanas dīķa gultni vajag apstrādāt ar ecēšām vai šķīvju ecēšām, bet Kancāns sarunā uzsvēra, ka pa šiem gadiem, zivis audzējot, ir novērojis, ka ziemošanas dīķos, kur ir šādā veidā apstrādāta grunts, tikko ielaistas zivis ļoti saduļķo ūdeni un sliktāk pārziemo. Uz žaunām nogulsņējas augsnes daļiņas, un zivīm ir grūtāk elpot, tam patērējot vairāk enerģijas, kā rezultātā ir lielāki zivju zudumi.

Zivju nozveja un šķirošana

Pirmkārt, nozvejojotās zivis tiek šķirotas. Tās, kuras ir sasniegušas preču zivs izmēru, tiek ievietotas zivju mājā realizācijai, tās, kurām vēl jāaug, tiek ielaistas ziemošanas dīķos.

Ganību dīķu sagatavošana nākamajai sezonai

Ganību dīķi tiek nolaisti un ziemā turēti tukši, lai izsalst. Būtu labi, ja dīķu sistēmā tiktu cikliski vasaroti ganību dīķi, tas nozīmē, ka vasaras sezonā tajā netiek ielaists ūdens, un optimālos apstākļos pavasarī dīķa platība tiek uzirdināta, apsēta, rudenī veģetā-

cija nopļauta un izvākta.

Tad, kad saimniecībā galvenie darbi apdarīti un zeme sasalusi, ir īstais brīdis nolaistajiem dīķiem nopļaut cietās ūdens zāles, vilkuvāles, niedres u. c. Ja zivis tiek ziemotas esošajā audzēšanas dīķī, tad pļaušanas darbus var veikt pēc pietiekoši stipra ledus vāka uzsalšanas pāri ūdens tilpēm. Nopļautais materiāls abos gadījumos no dīķa jāizvāc, vai arī var turpat uz vietas sadedzināt. Otrajā variantā pēc dedzināšanas palikušie pelni būs labs mēslojums dīķim nākamajai sezonai.

Ja zivis ziemošanas dīķī ir lielā blīvumā, vai zivis ziemo tajā pašā dīķī, kurā vasarā augušas, un dīķī ir daudz organisko augu izcelsmes atlieku, kas, sākot pūt, patērē daudz skābekļa un izdala amonjaku, un ja vēl piedevām dīķim ir slihta caurtece, vai tās nav vispār, tad, lai zivis veiksmīgi varētu pārziemot, gādīgam saimniekam jānodrošina dīķim un zivīm palīgā. Tad nākamajā pavasarī, nokūstot ledus vākam, nevajadzēs iepriekšējo gadu lolojumus grābt ar dakšām un vest uz mežu, un, jaunai sezonai sākoties, varēs ar prieku skatīties uz skaistām, veselīgām un garšīgām zivīm.

Veiksmīga zivju pārziemošana

Lai zivis veiksmīgi pārziemotu, ir nepieciešams tās nodrošināt ar labu ūdeni. To var darīt vairākos veidos, vislabākais, protams, būtu nodrošināt svaiga un ar skābekli bagāta ūdens caurteci, bet ne visur tas ir iespējams. Viena no iespējām ir dīķī ievietot

ūdens sūkni un pārsūknēt ūdeni no viena āliņģa otrā, izplūdes caurules galu novietojot 1 metra augstumā virs ledus. Cits veids ir pie dīķa novietot gaisa pūtēju un izurbt āliņģi apmēram ūdenī līdz pusei ievietot difuzoru. Abos veidos dīķī izveidosies neaizsalstošs āliņģis, kurā gan ūdens tiks bagātināts ar skābekli, gan no ūdens izklūs zemūdens augu pūšanas rezultātā radušās gāzes. Tādas sentēvu metodes kā izveidotos āliņģos ievietoti salmi vai ledus laukumiņu notīrīšana, lai saule apspīdētu zemūdens augus un fotosintēzes rezultātā rastos skābeklis, manuprāt, ir ļoti mazefektīvas.

Ja zivis ir salaistas ziemošanas dīķī lielā blīvumā, tad pilnīgi noteikti zivis ziemā barot nedrīkst. Savukārt, ja zivis ziemo tajā pašā dīķī un blīvumā, kurā vasarā augušas, nedaudz zivis piebarojot, tām būs mazāks svara zudums, un tās labāk pārziemos. Ar barības daudzumu nedrīkst pārspīlēt, jo neapēstā barība dīķī sabojās ūdeni.

Ziemā bez vajadzības zivis nevajag tramdīt, nevajag uz dīķa trokšņot, ķert un laist atpakaļ zivis, taisīt kontrolzvejas, jo tas zivīm rada papildus stresu, un tās zaudē vairāk enerģijas, kuras var pietrūkt ziemas beigās.

Tāpat kā pavasarī un vasarā, arī ziemā dīķis runā un stāsta par sevi, tāpēc laiku pa laikam, pieejot pie sava dīķa un to pavērojot, vērīgs saimnieks izmaiņas pamanīs uzreiz. Tikai ziemā dīķis runā klusāk, tas taču guļ! **ZI**

Raivis Apsītis,

LLKC eksperts zivsaimniecībā

IZGLĪTĪBA

IESPĒJAS IEGŪT JAUNAS UN PAPILDINĀT ESOŠĀS ZINĀŠANAS

Jauniešiem no 18 līdz 30 gadiem Valsts Zivsaimniecības sadarbības tīkls (ZST) šogad piedāvā iespēju iegūt jaunas vai papildināt jau esošās teorētiskās un praktiskās zināšanas par zivsaimniecību, iesaistoties aktivitātē “Atbalsts jauniešiem akvakultūras un zvejniecības uzņēmējdarbības veicināšanai”.

Šī pasākuma ietvaros, piesaistot zivsaimniecības nozares speciālistus un profesionāļus, paredzētas teorētiskās lekcijas par dažādām ar nozares darbību saistītām tēmām, nozares uzņēmumu apmeklējumi, kā arī prasmju skolas. Šai aktivitātei tika aicināti pieņemt jaunieši, kuri savu nākotnes profesionālo darbību vēlas saistīt ar zivsaimniecību, t. sk. zvejniecību, akvakultūru vai zivju pārstrādi.

Jauniešiem daudzveidīgas intereses

Aktivitātes ietvaros aprīlī tika organizētas tikšanās ar jauniešiem, kuri izteikuši vēlmi iesaistīties aktivitātē un apgūt jaunas zināšanas saistībā ar zivsaimniecību. Tikšanās ietvaros tika apzinātas katra jaunieša vajadzības un intereses, lai plānotu veiksmīgu aktivitātes norisi, sadalot jauniešus atkarībā no nozares, kurā tie darbojas un par kuru interesējas, proti, zvejniecība, akvakultūra un zvejas produktu apstrāde/pārstrāde. Jauniešu intereses ir gana plašas un tieši saistītas ar vēlmi nākotnē darboties zivsaimniecības nozarē. Dažiem piekrastes jauniešiem aktuāla ir iespēja gūt zināšanas no nozares profesionāļiem, lai nākotnē attīstītu jau esošu uzņēmumu un, dažādojot tā darbību, būtu iespēja mazināt sezonālās ietekmes. Citiem savukārt ir vēlme sakopt savā novadā esošus pamestus dīķus, lai nākotnē, piedāvājot makšķerēšanas tūrisma pakalpojumus, veicinātu uzņēmējdarbības attīstību savā teritorijā. Patlaban programmā iesaistījušies jaunieši no Kurzemes un Vidzemes, pārstāvot Kuldīgas, Dundagas, Ventspils, Carnikavas un Salacgrīvas novadus. ZST, ņemot vērā jauniešu intereses un iespējas, organizē dažādas aktivitātes, lai apmācītu jauniešus un dotu iespēju gūt zināšanas no nozares profesionāļiem. Lūk, neliels ieskats paveiktajā.

Alla Bečere demonstrē IK “Reinis B” pārvietojamo tirdzniecības standu laivas formā

Zēnu dīķis

Apgūst pieredzi ūdenstilpju apsaimniekošanā

Maijā Kuldīgas novada jaunieši tikās ar biedrības “Kolkas makšķernieku klubs” pārstāvi Oskaru Sproģi, lai iegūtu zināšanas par biedrības dibināšanu, tās darbības specifiku un ES fondu atbalsta iespējām, kā arī par biedrības pieredzi EZF finansējuma piesaistē. Biedrība darbojas Kolkas pagastā un apsaimnieko Kolkas pašvaldības īpašumā esošo Zēnu dīķi. Piesaistot Eiropas Zivsaimniecības fonda līdzekļus, “Kolkas makšķernieku klubs” sakopis un labiekārtojais dīķa teritoriju, radot vietu un vidi, kur gan vietējiem pagasta iedzīvotājiem, gan ciemiņiem būtu iespējams tiešām pilnvērtīgi atpūsties, pamakšķerēt un pasapņot, baudot dabas skaistumu. Pēc tikšanās jaunieši pozitīvi vērtēja tieši iespēju iepazīt labu projekta īstenošanas piemēru un rast atbildes uz neskaidriem jautājumiem, kuras var sniegt uzņēmējs, kurš pats saskāries ar līdzīgām situācijām un zina ieteikt labākos risinājumus pēc savas pieredzes.

Iepazīst zivju pārstrādes procesu Lapmežciemā

Savukārt Kolkas un Ventspils novada jaunieši maijā apmeklēja Lapmežciema zivsaimniecības pārstrādes uzņēmumu IK “Reinis B”, lai iepazītos ar uzņēmuma darbību, iegūtu zināšanas par zvejas produktu pārstrādes uzņēmuma izveidi, nepieciešamiem ieguldījumiem tehnoloģisko procesu nodrošināšanai, zivju apstrādes/pārstrādes procesu, zvejas produktu pārstrādes veidiem, PVD un VID prasībām, kas jāievēro mazajiem zvejas produktu pārstrādes uzņēmumiem, veicot ražošanu, izbraukuma tirdzniecību un gatavās produkcijas realizāciju.

Uzņēmuma īpašniece Alla Bečere labprāt izrādīja savu uzņēmuma telpas un iepazīstināja ar uzņēmuma tapšanas vēsturi, attīstību un līdzšinējo darbību, stāstot arī ar problēmsituācijām, kurām jābūt gataviem jaunajiem uzņēmējiem, cenšoties iekarot vietu nozares tirgū.

► 5. lpp.

◀ 4. lpp.

Jauniešiem bija iespēja gūt padomu un ieteikumus dažādu tehnoloģisko risinājumu meklējumos, kā arī saņemt atbildes uz interesējošiem jautājumiem. Alla Bečere jauniešiem atgādināja patiesību, ka galvenais ir nebaidīties un pēc pirmajām grūtībām “nemest plinti krūmos”, tad viss izdosies. Pēc tikšanās jaunieši atzina, ka uzņēmējas pieredze un viedoklis deva iespēju labāk izprast zivju pārstrādes procesus un dažādu dienestu prasības, ar kurām jāsaskaras, plānojot uzņēmuma darbību un zvejas produktu tirdzniecību.

Ievads akvakultūrā iesācējiem Tomē

Jūlija sākumā zinātniskā institūta “BIOR” Zivju audzētavas “Tome” Akvakultūras pētniecības un izglītības centrā jauniešiem, kuriem saistoša šķiet

akvakultūra un viss, kas ar to saistīts, tika organizētas mācības “Ievads akvakultūrā iesācējiem”. Mācību laikā centra vadītājs Mārcis Ziņģis stāstīja par zivju audzēšanas veidiem un iespējām, kā arī sniedza ieskatu par zivju slimībām un profilaksi. Savukārt zinātniskā institūta “BIOR” Akvakultūras un ihtiopatoloģijas nodaļas vadītāja Dr. vet. med. Ruta Medne jauniešiem skaidroja, kādas akvakultūrā audzējamās zivju sugas patlaban ir izplatītas Latvijā, kā arī skaidroja zivju resursu papildināšanu dabiskajās ūdenstilpēs, – kā tas notiek, kas atļauts un kāpēc tas vispār jādara, kā arī kāda likumdošana jāievēro, apsaimniekojot publiskās un privātās ūdenstilpes. Pēc teorētisko lekciju noklausīšanās jauniešiem bija iespēja doties ekskursijā pa zivju audzētavu un redzēt, kā notiek zivju audzēšana un kādas īpatnības jāievēro, audzējot noteiktu zivju sugu.

Nozveja diķsaimniecībā Kurzemē

Tuvākais pasākums, ko rudenī ielānājis ZST, sadarbībā ar akvakultūras uzņēmējiem ir iespēja jauniešiem piedalīties zivju nozvejā diķsaimniecībā Kurzemē. Pēc šī pasākuma sekos vēl arī zivsaimniecības uzņēmumu apmeklējumi, lai palīdzētu jauniešiem gūt zināšanas par zivsaimniecības nozares uzņēmumu darbību un rast atbildes uz interesējošiem jautājumiem.

Ja jūs ieinteresējusi šī aktivitāte un vēlaties iesaistīties tajā, tad pieteikumu par dalību šajā pasākumā lūdzam sūtīt uz e-pastu: zivjutikls@llkc.lv, norādot vārdu, uzvārdu, vecumu un kontaktinformāciju, kā arī īsu aprakstu par interesējošiem jautājumiem un tēmām, kuras vēlētos apgūt pasākuma ietvaros. **ZI**

Agnese Neimane–Jordane,
LLKC Zivsaimniecības nodaļas vadītāja

TERITORIJU ATTĪSTĪBA

ES ATBALSTS – PIEKRISTES LEADER GRUPĀM

Līdz augusta beigām Lauku atbalsta dienests (LAD) bija saņēmis kopskaitā 50 projektus no piecām piekrastes reģionu zivsaimniecības vietējām rīcības grupām, kas paredz īstenot dažādas aktivitātes ar mērķi palielināt nodarbinātību un teritorijas attīstību.

Projekti iesniegti Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) pasākumā “Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošana”. Projektus iesniegušas “Liepājas rajona partnerība”, “Partnerība laukiem un jūrai”, kas apvieno aktīvistus Engurē, Lapmežciemā un Jūrmalā, “Sernikon” no Carnikavas, “Jūrkante” no Salacgrīvas un “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija”, kas apvieno Ventspils, Jūrkalnes, Kolkas, Tārgales, Užavas un Vārves aktīvistus. Šajā projektu pieņemšanas kārtā biedrībām bija pieejami 5,4 miljoni eiro, taču projekti pieteikti par uz pusi mazāku summu – par 2,7 miljoniem eiro. Laikā līdz 2020. gadam zivsaimniecības vietējo rīcības grupu atbalstītām aktivitātēm kopumā atvēlēti 15 miljoni eiro.

Šobrīd LAD izvērtē, vai vietējo zivsaimniecības rīcības grupu atbalstītie projekti ir atbilstoši publiskā finansējuma saņemšanas nosacījumiem.

ZVRG iesniegtie projekti un finansējums

ZVRG	Izsludinātais finansējums	Iesniegtie projekti ZVRG	
		Publiskais finansējums, EUR	Skaits
BDR “Liepājas rajona partnerība”	1 417 085,00	777 633,66	16
BDR “Partnerība laukiem un jūrai”	882 000,00	695 219,09	10
PPPB “Sernikon”	325 000,00	184 942,6	4
BDR “Ziemeļkurzemes biznesa asociācija”	1 706 945,95	130 808,9	5
BDR “Jūrkante”	822 839,77	983 598,34	15
BDR “Talsu rajona partnerība”	280 880,28	0	0
Kopā	5 434 751,00	2 772 202,59	50

Pasākuma ietvaros var īstenot šādas aktivitātes: “Pievienotās vērtības veidošana un inovācijas veicināšana visos zvejas un akvakultūras produktu piegādes posmos”, “Darbību dažādošana zivsaimniecības nozarē un citās jūras ekonomikas nozarēs”, “Vides resursu vairošana vai izmantošana, kā arī klimata pārmaiņu mazināšana” un “Zvejas vai jūras kultūras mantojuma izmantošanas veicināšana”.

Rīcības grupu pārstāvji atzīst, ka aktivitāte projektu iesniegšanā būtu daudz lielāka, jo īpaši pasākumos, kas paredz pievienotās vērtības veidošanu zvejniecībā un zivsaimniecības noza-

res dažādošanu, ja ES nebūtu noteikusi plašus ierobežojumus. Piemēram, pastāv ierobežojumi tūrisma objektu radīšanā un aktivitāšu īstenošanā, kā arī zvejas aprīkojuma iegādē.

Atgādināsim, ka projektus atbalsta saņemšanai apjomā no 30% (lielajiem uzņēmumiem) līdz 80% (kopprojektiem un piekrastes zvejniecības attīstības projektiem) no kopējām izmaksām varēja iesniegt juridiskas un/vai fiziskas personas pamatlīdzekļu iegādei, būvniecībai, teritoriju labiekārtošanai vai vietējās produkcijas mārketinga izmaksu segšanai. **ZI**

Iveta Tomšone, LLKC Apgāda vadītāja

UZŅĒMĒJDARBĪBA

“UNDA” – JOPROJĀM EKSPORTSPĒJĪGS UZŅĒMUMS

SIA “Unda” atrodas Engurē, Rīgas jūras līča krastā. Uzņēmums nodarbojas ar zvejnīcību, – tiek zvejotas reņģes un brētliņas gan jūrā, gan Rīgas jūras līcī, un zivju produktu pārstrādi. Uzņēmums ir ar senu vēsturi un vienmēr bijis nozīmīgs darbavietu devējs tuvākā un tālākā apkaimē.

Zivsaimniecības nozarei pēdējos gados ir klājies grūti, ir pārtraukts noieta tirgus uz Krieviju, tomēr uzņēmums turpina savu darbību. Krīzes ietekmē ir samazināts darbinieku skaits, un šobrīd nodarbināti tikai mehāniķi, kuri sagatavo cehu jaunajam darba posmam, remontē iekārtas un telpas, kur tas vajadzīgs. Strādā arī iekārtas apkalpojošais personāls un apsardze. Drīz uzņēmums darbību atsāks. Tomēr strādās tikai vienā maiņā, un nodarbināti tiks apmēram 70 darbinieku.

Vairāk nekā 50 konservu veidu

SIA „Unda” ražo vairāk nekā 50 zivju konservu veidu gan no Baltijas jūras zivīm – reņģēm, brētliņām, salakām un mencām, gan no okeāna zivīm – siļķēm, sardinellām, sardīnēm un makrelēm, kā tradicionālajās apaļajās kārbīnās, tā mūsdienīgajās figurālajās *Hansa*, *Club*, *Dingley* tipa kārbīnās ar viegli atveramo “easy open” vāciņu, pieskaņojot produkcijas etiķetes katras valsts pircēju gaumei. Uzņēmuma saražotā produkcija visa tiek eksportēta, un Latvijas veikalos tā nav pieejama.

Šobrīd, kad eksports uz Krievijas tirgu nav iespējams, produkcija tiek realizēta Izraēlā, Ukrainā, Čehijā, Vācijā,

Somijā, Amerikā, Austrālijā. Šobrīd ir sagatavots nosūtīšanai viens konteiners ar produkciju uz Mongoliju.

Uzņēmumā ir iestrādes produkcijas noietam Ķīnas tirgū. Pagājušajā rudenī SIA „Unda” piedalījās izstādē Šanhajā, arī šoruden piedalīsies. Taču ķīniešiem mūsu galvenais produkcijas veids „Rīgas šprotes” ir pasvešs, pēc degustācijām ir saņemtas atsauksmes, ka par treknu. Bet iesāktais iepazīstināšanas darbs tiks turpināts.

Elastīgi sortimenta atjaunošana

Produkcijas sortimenta ziņā uzņēmums ir elastīgs un strādā pēc klientu pasūtījumiem, ja klientam ir kādas specifiskas vēlmes, kuras adaptēt esošajiem produkcijas veidiem, to dara, līdz ar to tradicionālais produkts nedaudz tiek pamainīts, un sortimenta sarakstā parādās jauns produkcijas veids. Par kardināli jauniem produktiem tiek veikta izpēte, iespējams, drīzumā tiks uzsākta jaunu produktu ražošana.

Domājot par produkcijas atgriešanos Krievijas pārtikas veikalu plauktos, uzņēmuma pārstāvis ir piesardzīgs, jo Krievijas tirgus Latvijas ražotājiem vairs nebūs tas pats vecais, veikalu plaukti jau aizpildīti

ar Krimas un citu vietējo produkciju, un vēl jāņem vērā Krievijas rubļa inflācija. Krievijas tirgus būs jāiekaro gandrīz kā no jauna.

Lai uzņēmums veiksmīgi darbotos un spētu saglabāt savu augsto reputāciju un veiksmīgi atrastu jaunus noieta tirgus, veiksmīgi iziets starptautiskais audits IFS un BRC pārbaudes, un saņemti atbilstošie sertifikāti, kas ir svarīgi produkcijas realizācijai Eiropas Savienības lielveikalos (IFS) un ASV tirgū (BRC). Ir saņemts arī *Kosher* sertifikāts produkcijas realizācijai Izraēlā. Arī Krievijas inspektoru vizītē SIA “Unda” nesaņēma nekādus aizrādījumus par ražotnes sakārtotību un atbilstību Krievijas sanitārām normām.

Īstenoti dažādi projekti

SIA “Unda”, lai piesaistītu finansējumu un attīstītu savu uzņēmumu, ir īstenoti daudz un dažādi projekti. Tomēr pēdējos gados ES finansējuma piesaiste vairs nebija iespējama, jo uzņēmums bija iekļuvis lielo uzņēmumu statusā. Šobrīd situācija ir mainījies, un sakarā ar apgrozījuma samazināšanos uzņēmuma attīstības nolūkos tiek plānots piedalīties jaunos projektu konkursos, lai spētu arī šajos krīzes apstākļos nestāvēt uz vietas un noturēt uzņēmuma konkurētspēju. **ZI**

Inga Reiniņa, Engures novada zivju lauku attīstības konsultante

NOVADOS

CARNIKAVAS NOVADA XV NĒĢU SVĒTKI NOSVINĒTI!

Piecpadsmit gados Carnikavas Nēģu svētki kļuvuši populāri, un tos apmeklē viesi no visas Latvijas, kā arī ārzemju delegācijas. Organizatori un atbalstītāji gādā par gastronomiskiem, muzikāliem un izklaidejošiem pasākumiem, lai apmeklētāji būtu apmierināti un atgriezti uz pasākumu arī nākamajā gadā.

Nēģu svētkos tiek aicināti Latvijā populāri mūziķi un skatuves mākslinieki. Muzikālo programmu ir veidojuši Lauris Reiniks, Intars Busulis, maestro Raimonds Pauls, grupas "Līvi", "Autobuss debesīs", "Credo", "The Sound Poets" un citi izpildītāji.

Piestāt dažādu sajūtu un noskaņu ostās

Šogad XV Nēģu svētki tika svinēti 20. augustā ar devīzi "Mmm... māksla dzīvot!", aicinot apmeklētājus piestāt dažādu sajūtu un noskaņu ostās. Pateicoties jaukajam laikam, viesi un vietējie iedzīvotāji varēja brīvi baudīt katras ostas piedāvājumus.

Muižas ostā jau no paša rīta darbojās amatnieku tirdziņš un dažādas atrakcijas bērniem. Protams, šeit bija galvenā nēģu cepšanas un baudīšanas vieta. Novada pašvaldības darbinieki lika uz uguns 400 litru katlu, lai domes priekšsēdētājas Daigas Jurēvicas vadībā vārītu tradicionālo nēģu zupu. Nēģu cepšanas uzņēmumi bija uzkurinājuši savas krāsnis un kārtoja svaigos nēģus uz cepamajām restēm, lai tie kļūtu par delikatesi apmeklētājiem. Tirdzniecības vietās bez tādiem pieredzes bagātiem svētku dalībniekiem kā SIA "Zibs", SIA "Gaujas krasti" un IK "Gundegas IP" šogad savu produkciju Muižas ostā piedāvāja arī SIA "Gaujas nēģi". Jānis Kartupeļis, šī uzņēmuma vadītājs, priecīgs par savu lēmumu iziet no komforta zonas savā ražotnē, smaidot teica: "Kaut kad taču jāsāk, dēļ ierosināja piedalīties, un jubileja ir lieliska iespēja!"

Bez vietējiem cepējiem Muižas ostā savu māku gatavot nēģus demonstrēja Igaunijas prezidenta šefpa-

Svētku atklāšana ar priekšsēdētājas svinīgo runu

Foto: Sandra Baltruka

Firma "Gaujas nēģi" gatavoja cepšanai

Foto: Jānis Kravalis

vārs Taigo Lepiks un "Muusu" restorāna šefpavārs Kaspars Jansons.

Otrā, Miera osta, aicināja piestāties Gaujas krastā. Te bija iespējams piedalīties dažādās meistarklasēs, baudīt dabu, izbraukt ar zvejnieku uzņēmumu SIA "Leste" un SIA "Grif 93" laivām. Skatāma bija arī vikingu laiva, kas viesos radīja lielu interesi, kā arī sporta kluba "Partizāņu uguns-kurs" demonstrētais ūdens akrobātu šovs. Tam sekoja tradicionālā laivu parāde, kurā piedalījās 16 motorlaivas, to priekšgalā ar laivu "Rebeka", pļivojot svētku karogam, brauca Aldonis Lūkins, zvejas uzņēmuma SIA "Leste" valdes loceklis. Vēl pirms parādes viņam vaicāju, kas ir mainījies šo 15 gadu laikā, kopš ar svētkiem godina Carnikavas lepnumu – Gaujas nēģi. Aldonis, stiprinot karogu ar XV Nēģu

svētku noformējumu pie savas laivas, atbildēja: "Noteikti ir palielinājies apmeklētāju skaits, kas liecina par labu organizāciju un izklaides programmu daudzveidību. Mēs, zvejnieki, esam ļoti pateicīgi, ka šādi svētki notiek. Tā ir laba reklāma zivsaimnieku darbam un visam Carnikavas novadam!"

Laivu parādē zvejas uzņēmumi pierādīja, ka viņu laivas, lai arī ražotas sen, vēl spēj stāties blakus jaunākām un modernākām. Gaujas malā stāvošie skatītāji ar gaviļiem uzņēma parādē iesaistītās laivas, kuru saceltie viļņi norima tikai uz Nēģu karaļa ierašanās brīdi ar vikingu laivu. Tajā pašu vikingu lomās bija iejutušies vietējie nēģu zvejnieki, kuri braši airēja pret Gaujas straumi, lai krastā nogādātu karali pie svētku gājiena dalībniekiem.

► 8. lpp.

Kluba "Partizāņu ugunskurs" demonstrētais ūdens akrobātu šovs

Nēgu karaļa ierašanās ar zvejnieku airēto vikingu laivu

Foto: Sandra Baltruška

Foto: Jānis Kravalis

Svētku prieks staro meiteņu sejās no firmas "Gundegas IP"

SIA "Zibs" nēgu cepēji aicina nobaudīt delikateses

◀ 7. lpp.

Gājiens, kurā piedalījās pašvaldības pārstāvji, vietējie uzņēmumi un pašdarbības kolektīvi, kā arī viesu delegācijas, no Miera ostas devās uz Muižas ostu, kur norisinājās svētku atklāšana.

Krašņa svētku atklāšana un noslēgums

Pēc tās viesi par ziedojumiem Carnikavas dievnama atjaunošanai varēja nobaudīt nēgu zupu. Kopā tika saziēti 1018,19 eiro, par ko paldies viesiem ziedotājiem!

Muižas ostā viesus izklaidēja "Trīs tenori" – Nauris Puntulis, Guntars Ruņģis, Miervaldis Jenčs; "Mirage Jazz Orchestra" ar solisti Kristīni Prauliņu; rokgrupa "Pērkons" un citi populāri mūziķi.

Jauniešiem stadionā bija izveidota trešā osta "Mad port", kur bija "Ghetto Games", skeitborda, "Aggressive inline", BMX paraugdemonstrējumi, un populāri dīdžeji atskaņoja mūziku atbilstoši viņu gaumei.

Svētku noslēguma pasākumi risinājās Gaujmalā, Miera ostā, ar uguns šovu, dūdu un bungu grupas "Auļi" muzikālo pavadījumu, bet beigās notika uguņošana par godu svētkiem.

Lai dzīvo svētki!

Svētki beigušies, lai dzīvo svētki! – ar šo devīzi sarunājāties ar nēgu cepējiem.

Zigrīda Skaveneca, SIA "Krupis" vadītāja: "Svētku viesus uzņēmām savā sētā, kura atradās starp Miera un Muižas ostām, tāpēc šeit varēja piestāt un nobaudīt arī mūsu gatavotos gardumus. Mēs centāmies no visas sirds,

lai atpūta būtu pilnvērtīga un jubileja paliktu apmeklētāju atmiņās."

Ilmārs Prauliņš no IK "Gundegas IP": „Jubilejā mums tika dāvāts brīnišķīgs laiks, lai parkā (lasi – Muižas ostā) varētu rūpēties par viesu labsajūtu. Atlika tikai darboties, vienīgais, kas ierobežoja, bija svaigo nēgu piedāvājums, ko varējām vēlēties vairāk."

Anita Bagrija no SIA "Gaujas krasti": "Toties nēgi želejā pietika līdz pasākuma beigām. No mums grupas "Keksi" mūziķi iegādājās arī līdznešanai, un bija ļoti apmierināti, ka varēs iepriecināt arī savus mājniekus ar gardumiem no XV Nēgu svētkiem!"

Māris Miglāns no SIA "Zibs": "Jā, arī mēs izjutām svaigo nēgu deficītu, taču tam neļāvām iznīcināt svētku prieku!"

Lai šīs prieka sajūtas mums pietiek līdz nākamajiem, XVI Nēgu svētkiem Carnikavā! **ZL**

Jānis Kravalis, LLKC Siguldas nodaļas lauku attīstības konsultants

Zivju Lapa

SAGATAVOTA
Latvijas Lauku konsultāciju
un izglītības centra Apgādā
Rīgas iela 34, Ozolnieki,
Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018
tālr.: 63050220